

Vlaams
Parlement

ingediend op **283** (2019-2020) – Nr. 2
10 juni 2020 (2019-2020)

Verslag

namens de Verenigde Commissies voor Economie, Werk,
Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie
en voor Onderwijs
uitgebracht door Ilse Malfroot en Kurt Vanryckeghem

over het ontwerp van decreet

tot opheffing van het publiekrechtelijk
vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap
Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming
– Syntra Vlaanderen, tot regeling van de taken
en bevoegdheden en tot wijziging
van de naam Hermesfonds

Samenstelling van de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie:

Voorzitter: Robrecht Bothuyne.

Vaste leden:

Allessia Claes, Maaïke De Vreese, Andries Gryffroy, Axel Ronse, Tine van der Vloet;
Yves Buysse, Ilse Malfroot, Els Sterckx;
Robrecht Bothuyne, Kurt Vanryckeghem;
Tom Ongena, Maurits Vande Reyde;
Meyrem Almaci, Imade Annouri;
Caroline Gennez.

Plaatsvervangers:

Annick De Ridder, Maarten De Veuster, Jos Lantmeeters, Philippe Muyters, Elke Sleurs;
Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Wim Verheyden;
Loes Vandromme, Vincent Van Peteghem;
Steven Coenegrachts, Sihame El Kaouakibi;
Johan Danen, Ann De Martelaer;
Els Robeyns.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

Samenstelling van de Commissie voor Onderwijs:

Voorzitter: Karolien Grosemans.

Vaste leden:

Arnout Coel, Koen Daniëls, Karolien Grosemans, Kathleen Krekels, Annabel Tavernier;
Roosmarijn Beckers, Jan Laeremans, Kristof Slagmulder;
Jo Brouns, Loes Vandromme;
Jean-Jacques De Gucht, Sihame El Kaouakibi;
Stijn Bex, Elisabeth Meuleman;
Hannelore Goeman.

Plaatsvervangers:

Marius Meremans, Axel Ronse, Nadia Sminate, Kris Van Dijck, Katja Verheyen;
Leo Pieters, Els Sterckx, Sam Van Rooy;
Katrien Schryvers, Brecht Warnez;
Els Ampe, Steven Coenegrachts;
Johan Danen, Gustaaf Pelckmans;
Steve Vandenberghe.

Toegevoegde leden:

Kim De Witte.

Documenten in het dossier:

283 (2019-2020) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

1. Inleidende uiteenzetting door de minister	4
2. Bespreking	6
2.1. Vragen en opmerkingen van de leden	6
2.2. Antwoord van de minister	10
3. Artikelsgewijze bespreking	12
4. Eindstemming	12
Gebruikte afkortingen	13

De Verenigde Commissies voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie en voor Onderwijs bespraken op 4 juni 2020 het ontwerp van decreet tot opheffing van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen, tot regeling van de taken en bevoegdheden en tot wijziging van de naam Hermesfonds. Het ontwerp van decreet werd na bespreking aangenomen bij unanimititeit van stemmen.

1. Inleidende uiteenzetting door de minister

Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, wijst er bij de aanvang van haar uiteenzetting op dat het agentschap Syntra Vlaanderen van het beleidsdomein Werk en Sociale Economie – in samenwerking met het beleidsdomein Onderwijs – de ondernemerschapsopleidingen en het duaal leren tot twee pijlers van de lerende samenleving heeft uitgebouwd. Het doel van het voorliggende ontwerp van decreet is het vereenvoudigen van het overheidslandschap met focus op klantgerichtheid, efficiëntie, transparantie en duidelijke taakafbakening. De opheffing van het agentschap Syntra Vlaanderen en de toewijzing van de taken ervan aan andere overheidsentiteiten, past in die visie. De zorg voor de continuïteit van de werking voor burgers en bedrijven is daarbij cruciaal. Het ontwerp van decreet regelt dan ook hoofdzakelijk de opheffing van het agentschap Syntra Vlaanderen en de toewijzing van de taken en bevoegdheden aan drie entiteiten van de Vlaamse overheid.

Regeerakkoord en adviezen

Het Vlaamse regeerakkoord bevat duidelijke afspraken over de taakverdeling na de opheffing van Syntra Vlaanderen. Met dit ontwerp van decreet worden die afspraken uitgevoerd, rekening houdend met de adviezen van de sociale partners en de onderwijspartners. De taken met betrekking tot ondernemersvorming worden overgedragen aan het Agentschap Innoveren en Ondernemen. De taken die verband houden met de leertijd worden overgedragen aan VDAB.

De taken van de werkplekregisseur duaal leren worden toegewezen aan het Vlaams Partnerschap Duaal Leren dat ingebed wordt in het Departement Werk en Sociale Economie. De secretariaatsrol van het VPDL wordt samen waargenomen door het Departement Werk en Sociale Economie en het Departement Onderwijs en Vorming. Het toezicht op de duale trajecten, de leertijdopleidingen en de ondernemerschapstrajecten komt toe aan het Departement Werk en Sociale Economie. Ook wordt er een expertisecentrum over innovatieve leerwegen opgericht in de schoot van het Departement Werk en Sociale Economie, waarvan het onderzoeksprogramma wordt opgesteld en opgevolgd in overleg met het platform levenslang leren.

Opheffing agentschap Syntra Vlaanderen

Het agentschap Syntra Vlaanderen is een extern verzelfstandigd agentschap van publiek recht, wat een opheffing en ontbinding bij decreet noodzakelijk maakt. Syntra Vlaanderen is sedert 2006 de opvolger van het Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen, dat in 1991 opgericht werd naar aanleiding van de overheveling van de middenstandsopleiding in 1988. De kmo's hebben hierin altijd centraal gestaan.

Het ontwerp van decreet bevat een aantal autonome bepalingen over de juridische ontbinding van het agentschap en de decretale integratie van de taken en activiteiten ervan via wijzigingsbepalingen aan de regelgeving van de ontvangende entiteiten. De inhoud van het oprichtingsdecreet Syntra Vlaanderen wordt met andere

woorden overgenomen in andere regelgeving. Ten slotte wordt ook andere regelgeving aangepast waarin het agentschap Syntra Vlaanderen voorkomt. De naam wordt daarbij vervangen door de naam van de respectieve instanties die de taken ervan overnemen.

Toewijzing van taken aan VDAB, Departement WSE en VLAIO

Wat het onderdeel leertijd betreft wordt het VDAB-oprichtingsdecreet aangepast, waarbij er een definitie van de leertijd ingevoegd wordt. Bij het vastleggen van de taken die VDAB in het kader van de leertijd zal opnemen, werd teruggegrepen naar de bestaande missie, taken en bevoegdheden uit het oprichtingsdecreet van Syntra Vlaanderen. Aan de regelgeving van de studiebewijzen wordt niets gewijzigd. Het toezicht op de leertijdopleidingen komt onder de bevoegdheid van het Departement Werk en Sociale Economie. VDAB sluit hierover met dat departement een samenwerkingsovereenkomst. De bestaande samenwerking en de afspraken met de onderwijsinspectie en -administratie voor het toezicht op de leertijdopleidingen blijven ongewijzigd.

Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren wordt ingebed in het Departement Werk en Sociale Economie. De bepalingen die in het oprichtingsdecreet Syntra Vlaanderen staan, worden grotendeels ongewijzigd overgenomen. De regierol van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren wordt bevestigd en de paritaire samenstelling met sociale partners, onderwijspartners en de beleidsdomeinen Onderwijs en Werk, wordt gegarandeerd. Ook de samenstelling van en de samenwerking met de sectorale partnerschappen wordt gecontinueerd.

Het VPDL kan voor zijn taken een beroep doen op een door de Vlaamse Regering aangewezen dienst die de regels voor de opdrachtbepaling vastlegt. Het toezicht op de uitvoering van het decreet over de alternerende opleidingen (decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen) wordt toegewezen aan het Departement WSE, conform de afspraken in het regeerakkoord. Het departement neemt hier de rol van Syntra Vlaanderen over. Ook het toezicht op de duale opleidingen wordt toegewezen aan het Departement WSE wat een wijziging van de Codex Secundair Onderwijs vergt. Het toezicht wordt ongewijzigd samen met de onderwijsinspectie uitgevoerd, het departement neemt gewoon de rol van Syntra Vlaanderen over.

Wat de decretale toewijzing van taken aan het Agentschap Innoveren en Ondernemen betreft, wordt een nieuw hoofdstuk ingevoegd in het decreet van 16 maart 2012 betreffende het economisch ondersteuningsbeleid. Met de integratie van de ondernemersopleidingen in VLAIO wordt de oorspronkelijke band hersteld die er was met het vroegere Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen op vlak van ondernemersopleiding en begeleiding.

Andere bepalingen

Daarnaast bevat het ontwerp van decreet wijzigingsbepalingen aan diverse wetgeving waarin het agentschap Syntra Vlaanderen wordt vermeld. Het betreft voornamelijk de vervanging van de term Syntra Vlaanderen door de naam van de ontvangende entiteit.

Dit ontwerp van decreet wijzigt daarnaast in diverse wetgeving ook nog de naam Hermesfonds in Fonds voor Innoveren en Ondernemen.

Vervolgtraject

VDAB werkt op dit moment, onder meer in samenwerking met Syntra Vlaanderen, aan de voorbereiding van een ontwerp van besluit betreffende de leertijd. De dienst

focust hierbij in eerste instantie op de overname van de maatregel in zijn huidige vorm. Doel is het garanderen van de continuïteit van de dienstverlening. Concreet betekent dit dat alle taken van Syntra Vlaanderen in het kader van de leertijd, in principe uitsluitend regietaken, vanaf 1 januari 2021 door VDAB worden uitgevoerd. De sociale partners worden, naast andere stakeholders, in dit proces betrokken. De Syntra-vzw's en SYNTRUM, de overkoepelende holding van het Syntra-netwerk, worden eveneens betrokken in dit proces.

Over de toezichtstaak door het Departement WSE worden samenwerkingsovereenkomsten afgesloten met VDAB en VLAIO. Voorts worden de nodige bepalingen in de uitvoeringsbesluiten ingevoegd. De bestaande samenwerking en afspraken met de onderwijsinspectie en -administratie voor het toezicht op de duale trajecten en de leertijdopleidingen worden ongewijzigd voortgezet.

Het Vlaams Partnerschap Duaal leren en de sectorale partnerschappen worden verder geregeld in een uitvoeringsbesluit conform het ontwerp van decreet. Het secretariaat van het VPDL wordt gezamenlijk waargenomen door de beleidsdomeinen WSE en Onderwijs.

VLAIO staat daarnaast ook in voor de erkenning van de Syntra's, de organisatie van de ondernemerschapstrajecten en de toegewezen trajecten. VLAIO werkt de regierol ondernemersvorming uit met een systeem van open en gesloten calls en sluit beheersovereenkomsten af met de Syntra-vzw's. Dit is voorzien in het Vlaamse regeerakkoord. De juridische verankering wordt geregeld in twee besluiten van de Vlaamse Regering: een besluit tot erkenning van centra voor ondernemersvorming en een besluit over de oproep voor ondernemerschapstrajecten.

Het spreekt volgens minister Hilde Crevits voor zich dat deze transitie heel wat ruimer is dan louter de wetgeving. Het gaat in eerste plaats over mensen. Naast de bevoegdheid worden ook de daaraan gekoppelde personeelsleden en middelen overgedragen naar de drie ontvangende entiteiten. Er is en wordt volgens de minister bijzonder hard gewerkt om de transitie op 1 januari 2021 effectief en juridisch te kunnen starten. Het proces wordt geleid door Dirk Vanderpoorten in nauwe samenwerking met Wim Adriaens en Mark Andries en een groot aantal medewerkers van Syntra Vlaanderen, VDAB, het Departement WSE en VLAIO. De raad van bestuur en SYNTRUM werden eveneens sterk betrokken.

De minister dankt alle medewerkers die ooit in Syntra Vlaanderen werkten en de 129 medewerkers die er vandaag werken en nog steeds het beste van zichzelf geven. Ze hebben vele jaren de ondernemingen, de Syntra's, de jongeren en lesgevers en anderen met veel professionalisme en enthousiasme ondersteund. De stap naar een nieuwe werkplek in een andere organisatie zorgt altijd voor wat onzekerheid, maar dat weerhoudt hen er niet van de dienstverlening integraal voort te zetten.

2. Bespreking

2.1. Vragen en opmerkingen van de leden

Tussenkomst van Kristof Slagmulder

Kristof Slagmulder zegt dat hij met de Vlaamse Onderwijsraad vreest voor versnippering en moeizame communicatie. Vlaams Belang maakt zich zorgen dat door het duaal leren over te dragen aan VDAB, meerderjarige jongeren weggeplukt worden door werkgevers en dus ongekwalificeerd zullen blijven.

De Vlor vreest dat VDAB te veel zal focussen op inschakeling in de arbeidsmarkt, wat het onderwijskwalificerende doel van het duaal leren en de leertijd zal doen

ondersneeuwen. Het risico bestaat dat het onderwijssysteem door werkgevers en begeleiders zal herleid worden tot een loutere kweekvijver van snel inzetbare werkrachten. Vlaams Belang vraagt dan ook voldoende aandacht en expertise voor de onderwijskundige aspecten van het duaal leren. Er mag geen groenpluk zijn. Onderwijs en werk moeten evenwaardige aspecten zijn. Duaal leren, zowel in het secundair als in het hoger onderwijs, heeft te veel potentieel om het te laten ondersneeuwen.

Tussenkomen van Alessia Claes

Alessia Claes vindt het een goede zaak dat er vandaag beslist wordt over dit ingrijpende ontwerp van decreet, waarvan het principe al uitgebreid beschreven staat in het regeerakkoord. De hervorming is een belangrijke efficiëntieoefening. De taken worden toevertrouwd aan verschillende instanties. Dat zal zorgen voor vereenvoudiging, meer transparantie en een nieuwe dynamiek, maar niet voor versnippering. Bij de bespreking van de beleidsnota Werk en Sociale Economie vroeg de minister al af te stappen van het hokjesdenken. De structuur is geen doel op zich, wel een middel. Duidelijkheid is ook belangrijk opdat iedereen weet wat er verwacht wordt.

Het regelgevende werk is straks achter de rug, het is nu zaak de hervorming op het terrein door te voeren. Om het proces in goede banen te leiden en over de vorderingen te rapporteren, werd er een transitiecomité opgericht. In de schoot van dat comité zijn er verschillende bilaterale werkgroepen die de transitie operationeel voorbereiden en de continuïteit van de dienstverlening garanderen. De opheffing van Syntra Vlaanderen en de inkanteling in andere structuren moeten tegen 1 januari 2021 een feit zijn.

Bij iedere hervorming zijn er volgens *Alessia Claes* een aantal kritische succesfactoren. In de eerste plaats is de continuïteit van de dienstverlening – de ondernemersopleidingen en het duaal leren – cruciaal. De Syntra-vzw's blijven de opleidingspartner voor de ondernemersopleidingen en voor de kmo-opleidingen. De nieuwe structuur moet ook het duaal leren verder versterken.

In de tweede plaats zal VDAB ook instaan voor de trajectbegeleiding binnen het duaal leren. De Vlor heeft in dat verband al een advies gepubliceerd en zijn bekommernis geuit over de invulling van het traject door VDAB. De focus zou immers te veel liggen op de inschakeling in de arbeidsmarkt en minder op een onderwijskwalificerend traject. Duaal leren moet volgens het lid uiteraard het unieke karakter tussen leren en werken behouden. De voortzetting van het duaal leren blijft zeer belangrijk. Het gaat dan met name over de uitbreiding naar het hoger onderwijs en het volwassenenonderwijs, evenals over het vinden van voldoende duurzame leerwerkplekken. Ook hierin speelt VDAB een unieke rol.

Ook een goede en vlotte samenwerking van het transitiecomité is cruciaal voor de verdere uitwerking van het ontwerp van decreet en het realiseren van deze transitie. Daarom had het lid graag van de minister vernomen hoe zij de vorderingen zal opvolgen en, zo nodig, bijsturen. Iedere hervorming gaat gepaard met onzekerheid en onduidelijkheid. Dat geldt ook voor de betrokkenen en het personeel dat wordt toegewezen aan de nieuwe entiteiten. Werkgroepen binnen het transitiecomité zullen dit in goede banen leiden. Een succesvolle integratie kan er pas komen als ook het personeel hierin zijn plaats vindt en betrokken wordt.

In de beheersovereenkomst met de Syntra-vzw's en SYNTRUM zal naast de ondernemerstrajecten ook een opleidingsaanbod voor leerlingen en volwassenen worden behandeld. *Alessia Claes* vraagt de minister de stand van zaken rond deze beheersovereenkomst toe te lichten. Voorts informeert ze hoever het staat met het systeem van gesloten en open calls dat VLAIO zal toepassen voor zijn regierol.

Tussenkomst van Loes Vandromme

Loes Vandromme benadrukt namens de CD&V-fractie de klantgerichtheid, transparantie en de efficiëntie die deze operatie tot doel heeft. De Vlor vraagt dat het expertisecentrum innoverende leerwegen nauw samenwerkt met de onderwijspartners en bijvoorbeeld nadenkt over een gemeenschappelijke onderzoekagenda, complementair aan andere onderzoeken, bijvoorbeeld van het Steunpunt voor Onderwijsonderzoek. Daarbij moet er ook goed rekening worden gehouden met de impact op de scholen. CD&V heeft er alle vertrouwen in dat de minister dat ter harte zal nemen.

Voor het platform levenslang leren wordt een andere naam gezocht. Wat is de timing van het platform? Hoe zal dat oprichtingsproces precies verlopen? Kwetsbare mensen liggen niet wakker van welk beleidsdomein hen helpt. Elk beleidsdomein beschikt wel over enige expertise in hun begeleiding, onder meer de centra voor basiseducatie maar ook de centra leren en werken. Het lid vraagt nadrukkelijk te waken over een voortzetting van de goede samenwerking tussen de beleidsdomeinen Werk en Onderwijs om de meest kwetsbaren te begeleiden.

Loes Vandromme vindt het goed dat de onderwijsinspectie de kwaliteit van alle opleidingen zal monitoren. Hoe ziet de minister die samenwerking tussen Onderwijs en Werk concreet?

Tussenkomst van Ilse Malfroot

Ilse Malfroot wijst erop dat bepaalde agentschappen geen ervaring hebben met doelgroepen en de taken die ze nu toegewezen krijgen. Het stelt haar enigszins gerust dat het personeel en de middelen mee overgaan met de taken. Bij andere transitie is echter gebleken dat verandering niet voor iedereen even goed werkt. Hoe bereidt de minister de agentschappen voor op hun nieuwe taken?

Bij de inspectie van de erkenningsvoorwaarden van de centra is het advies van VDAB niet bindend. Ook de Vlor stelt zich vragen bij de dubbele rol van VDAB, zowel adviesverstrekker als financier van die centra. Hoe zal VDAB die taken op elkaar afstemmen?

In zijn advies stelt de SERV dat er snel transparantie moet komen over de operationalisering van de nieuwe werkwijze voor alle betrokken actoren. Is er daarover ondertussen duidelijkheid?

Tussenkomst van Tom Ongena

Tom Ongena ziet in Syntra Vlaanderen een motor om het bedrijfsleven en het onderwijs dichterbij elkaar te brengen, onder andere via duaal leren. Syntra Vlaanderen wordt nu opgeheven en verdeeld over andere agentschappen en departementen. Als efficiëntieoefening is dat zeker verdedigbaar, maar, zoals ook in de adviezen staat, houdt dat het risico in op versnippering en op minder klantvriendelijkheid. Hoe zal de minister dat monitoren?

Elke verandering zorgt voor onzekerheid. Weet het personeel al bij welk agentschap/departement het gaat werken en in welke functie? VDAB maakt zelf een transitie door. Houdt die dienst daarbij al rekening met de overname van de taken van Syntra? Krijgt dat aandacht in het managementplan? VDAB heeft geen ervaring met de nieuwe doelgroep van leerlingen. Hoe zal de dienst daarmee omgaan?

Tussenkomst van Caroline Gennez

Caroline Gennez stelt dat de sp·a-fractie niet tegen een efficiëntieoefening in de overheid is. Duaal leren en ondernemerschapsopleidingen zijn zeer belangrijk, omwille van de economische aspecten ervan en om een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te realiseren, maar vooral omdat jongeren zonder diploma vaak een vogel voor de kat zijn. Bij schoolmoeheid is duaal leren vaak een ideaal traject om toch nog een onderwijskwalificatie te halen. Ook na deze hervorming moet dat blijven vooropstaan. De sociale partners zijn bezorgd over wat er met het duaal leren zal gebeuren na de opheffing van Syntra Vlaanderen. Het mag voor hen in geen geval leiden tot een terugval ervan op het terrein. Het risico bestaat dat bij structuurhervormingen de focus op de eigenlijke opdracht verwaartert. Het lid roept de beide betrokken ministers op dat niet te laten gebeuren. Voor de ondernemerschapsopleidingen is dat risico kleiner omdat er inhoudelijk minder verandert.

De Vlor vreest voor versnippering, maar laakt ook dat er niet gestipuleerd is dat een van de drie overnemende organisaties een kansenbeleid moet voeren. Dat is nu wel een van de taken van Syntra Vlaanderen. Het mag niet zo zijn dat duaal leren zich voortaan vooral richt tot de sterkste kandidaten.

De sp·a-fractie zal aandacht blijven vragen voor de kwaliteit van de leerwerkplekken. Een goede opleiding van de mentoren is broodnodig. Nu volstaat het dat een mentor meerderjarig is en een blanco strafblad heeft.

VDAB krijgt extra taken zonder extra middelen, en in dat in een context van besparingen op het personeelskader. Het lid vraagt daar extra aandacht voor, ook in de uitvoeringsbesluiten. Haar fractie zal het ontwerp van decreet mee goedkeuren, maar zal de uitvoering blijven monitoren.

Caroline Gennez roept de minister tot slot nog op de sectorale partnerschappen te blijven valoriseren.

Tussenkomst van Imade Annouri

Ook *Imade Annouri* wil weten of de personeelsverdeling al concreet bepaald is.

Voorts vraagt het lid de mening van de minister over de opmerking van de Vlor dat duaal leren bij VDAB mogelijk meer gericht wordt op doorstroming naar de arbeidsmarkt dan op de verwerving van een onderwijskwalificatie.

Tussenkomst van Koen Daniëls

Koen Daniëls benadrukt het grote belang dat N-VA hecht aan de opleiding van jongeren op de werkvloer en aan een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Dat is belangrijk voor de samenleving, de arbeidsmarkt en de jongeren zelf. Het is goed dat de energie die naar verrommelde structuren ging, nu opnieuw kan gaan naar de opleidingen. Het lid roept alle partners op om te zorgen voor meer duaal leren, meer leertijd en meer ondernemingsopleidingen in plaats van die opleidingen te bemoeilijken. Nu houdt men het te vaak bij een opsomming van problemen in plaats van deze zaken te faciliteren.

Het lid vraagt ook de discussie over de vraag of duaal leren te veel naar onderwijs of te veel naar werk zal doorslaan, te overstijgen. Eigenlijk verandert er niets aan de opleidingen, aan het toezicht en aan de werkplekken. Het is zaak om het hand in hand gaan van onderwijs, opleiding en vorming te blijven garanderen.

De Syntra-vzw's en SYNTRUM zijn en blijven de experts. Koen Daniëls vraagt om ook bij de verschuiving van het personeel klantgericht en oplossingsgericht te blijven werken. Het mag niet de bedoeling zijn dat allerlei organisaties trachten hun greep te versterken noch dat er een overvloed aan overlegorganen komt, waardoor de facto eigenlijk Syntra Vlaanderen opnieuw zou worden opgericht. Het is nodig om er samen voor te zorgen dat jongeren een onderwijskwalificatie en kansen op de arbeidsmarkt krijgen. Dit ontwerp van decreet heeft de bedoeling dat iedereen aan de kar trekt, maar dan wel in dezelfde richting. Het lid roept alle betrokken organisaties dan ook op om gewoon aan de slag te gaan met de focus op het doel. Koen Daniëls vraagt de minister dat van zeer dichtbij te bewaken, samen met de Vlaamse minister van Onderwijs, Ben Weyts.

Tussenkomen van Robrecht Bothuyne

Robrecht Bothuyne is zich, als voormalig lid van de raad van bestuur van Syntra Vlaanderen, ten zeerste bewust van de bijzondere inzet van heel veel mensen op het terrein en in het centrale agentschap voor het duaal leren en de ondernemersvorming. Het snel inspelen op de noden van kmo's en ondernemers inzake opleidingsnoden en vorming was kenmerkend voor Syntra Vlaanderen en het Syntra-netwerk. Er werd snel gereageerd op de noden van de markt. Het lid hoopt dan ook dat deze goede elementen bewaard blijven bij het herverdelen van de taken en bevoegdheden. De vele talentrijke en competente personeelsleden moeten worden gekoesterd.

Het lid breekt voorts een lans voor de positie van de Syntra-vzw's. De financiering van de ondernemersopleidingen staat al jaren onder druk en is, bijvoorbeeld, een stuk lager dan wat de Vlaamse overheid geeft aan de centra voor volwassenenonderwijs. Robrecht Bothuyne hoopt dat de beheersovereenkomsten hen nu zekerheid zullen geven over werking, middelen en opdrachten. Het lid sluit zich aan bij de vraag naar meer informatie over de organisatie en de verdeling van de middelen via gesloten en open calls.

De Syntra-vzw's moeten zelfbedruipend zijn en doen daar ook heel veel moeite voor. Door de coronacrisis vallen heel wat inkomsten echter weg. Hoe worden zij daar desgevallend voor gecompenseerd? Worden zij geholpen bij de kosten die ze maken om geleidelijk aan terug op te starten?

2.2. Antwoord van de minister

Minister *Hilde Crevits* benadrukt dat het ontwerp van decreet niets wijzigt voor de jongeren. VDAB waarschuwt elk jaar in zijn schoolverlatersrapport voor het ongekwalificeerd verlaten van de school. Duaal leren is dan ook bedoeld om jongeren die sneller tot leren komen via de praktijk, aan een diploma te helpen. Om de versnippering tegen te gaan, is de regie gelegd bij het Vlaams Partnerschap Duaal Leren. Er is rekening gehouden met de gevraagde adviezen, waardoor versnippering volgens de minister geen discussiepunt meer is.

Het regelgevende werk is niet af. Er volgen zeker nog acht uitvoeringsbesluiten. Over de open en gesloten calls en de beheersovereenkomsten loopt er overleg tussen VLAIO, de Syntra-vzw's en SYNTRUM. Voor de zomer van 2020 zal de Vlaamse Regering zich buigen over een conceptnota daarover. De minister zal rekening houden met de bezorgdheden die de parlementsleden hebben geuit.

De focus ligt op de continuïteit van de dienstverlening. Net daarom is het van belang dat het personeel ook in de nieuwe structuur voluit kan blijven werken. De organisaties zijn sinds januari 2020 bezig met een goed onthaal van de nieuwe medewerkers. De toewijzing is achter de rug en de personeelsleden kennen allemaal hun toekomstige entiteit. Daarbij is geprobeerd rekening te houden met hun

voorkeuren en hun expertise, met als doel een maximaal rendement van de personeelsleden in hun nieuwe organisatie. Ook de klanten kunnen terecht in klantvriendelijke organisaties. Eind juni 2020 zal er volgens de minister ook voor het personeel een zicht zijn op zowel de entiteit als de functie.

Het ontwerp van decreet geeft de Syntra-vzw's nieuwe aanspreekpunten voor bepaalde taken: voor de ondernemerschapstrajecten VLAIO, voor de leertijd VDAB en voor het duaal leren het Departement WSE. Voor de erkenning zijn er meerdere diensten betrokken en zowel VLAIO als VDAB zijn daarover in overleg met de Syntra's. Het ontwerp van decreet maakt het mogelijk om de werking gelijk te houden of te wijzigen. Daarover zal samen met de partners worden beslist. Eventuele wijzigingen kunnen dan nog gebeuren via besluiten van de Vlaamse Regering. De minister zal het parlement daar uiteraard over informeren.

Het expertisecentrum levenslang leren zal de hand reiken aan andere beleidsdomeinen. De minister zoekt inderdaad een andere term voor levenslang leren. Leren heeft niet altijd een positieve connotatie voor wie afgestudeerd is, laat staan dat het levenslang moet gebeuren, wat eerder een soort gevangenisstraf lijkt. Opleiden klinkt dan positiever en actiever.

Het voltijds engagement komt ook aan bod in het ontwerp van Onderwijsdecreet XXX. De minister acht het voorts vanzelfsprekend dat bij leren en werken en bij duaal leren rekening wordt gehouden met de kwetsbare leerlingen. Duaal leren leidt tot een volwaardig diploma en is bedoeld voor jongeren die tot leren komen via de praktijk. Het is immers bij heel wat jongeren zo dat praktijkervaring de sprong is naar theoretische kennis. Jongeren met een diploma hebben meer kans op werk.

De minister heeft begrip voor de bezorgdheid van de Vlor over de kwalificatiegerichtheid, maar is niet van plan de focus op een diploma te laten varen. VDAB is een onderwijspartner die heel wat werkzoekenden aan een onderwijsdiploma helpt. De minister beschouwt dat net als een winst van deze hervorming. De samenwerking met de onderwijsinspectie blijft onverkort bestaan.

Het vermijden van groenpluk is een algemene bezorgdheid. De arbeidsmarkt heeft belang bij sterke profielen die goed geschoold zijn. Duaal leren leidt dan ook tot een volwaardig diploma. De aanloopfase van de centra voor deeltijds leren en van de leertijd bestaat nog steeds en dat is met name van belang voor de kwetsbare jongeren.

Het zijn de Syntra's die de jongeren in eerste instantie zullen begeleiden en voor hen is de doelgroep niet nieuw. Ook VDAB kent die doelgroep in het kader van de zogenaamde warme overdracht.

Er is een plan voor de versterking van duaal leren. De rol van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren is maximaal gevrijwaard en dat was een persoonlijke bezorgdheid van de minister.

Voor het werkplekleren is er een verplichte mentoropleiding en een sterke kwaliteitscontrole, maar er is volgens de minister ook naar een evenwicht gezocht, met vertrouwen aan de ondernemingen.

Voor de extra taken komt er personeel over van Syntra Vlaanderen naar VDAB. Dat is niet alleen een budgettaire kwestie, maar vooral ook een kwestie van het inzetten van expertise. De minister verzekert overigens dat iedereen de handen aan de ploeg slaat, dat is wat alle organisaties momenteel doen.

De praktische problemen die de Syntra's ondervinden door de coronacrisis zijn gelijk aan die van andere onderwijspartners. Ze zijn snel overgeschakeld op afstands-

onderwijs. De budgettaire impact van de coronacrisis op de Syntra-vzw's zal, zoals in de raad van bestuur van Syntra Vlaanderen afgesproken is, onderdeel uitmaken van de begrotingsaanpassing 2021. Sommige opleidingen hebben dan wel digitaal plaatsgevonden, maar uiteraard hebben de centra minder inkomsten omdat er minder cursisten zijn, terwijl de vaste kosten zijn blijven lopen.

Uit de diverse vragen en opmerkingen van de leden leidt de minister vooral een positief sentiment over de hervorming af. Dat sentiment is voorwaardelijk en gekoppeld aan bezorgdheid voor het personeel en voor het behoud van het goede, en aan de wens dat de transitie een versterking zou betekenen.

3. Artikelsgewijze bespreking

De artikelen 1 tot en met 82 worden zonder opmerkingen aangenomen met 26 stemmen.

4. Eindstemming

Het ontwerp van decreet tot opheffing van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen, tot regeling van de taken en bevoegdheden en tot wijziging van de naam Hermesfonds, wordt aangenomen met 26 stemmen.

Robrecht BOTHUYNE
Karolien GROSEMANS,
voorzitters

Ilse MALFROOT
Kurt VANRYCKEGHEM,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

kmo	kleine of middelgrote onderneming
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VLAIO	Agentschap Innoveren en Ondernemen
Vlor	Vlaamse Onderwijsraad
VPDL	Vlaams Partnerschap Duaal leren
vzw	vereniging zonder winstoogmerk
WSE	Werk en Sociale Economie (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)